

Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
11 Kasım 2019 Pazartesi

Piyasalarda Bugün

Cuma günü ve bu sabah makroekonomik veri gündemi ve jeopolitik gelişmelere yönelik haber akışı sakinken küresel piyasalarda risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Cuma günü Avrupa piyasalarında satışlar öne çıksa da dünya genelinde ABD'deki yükselişlerle hisse senetleri piyasaları günü pozitif tamamlamıştı. Tahvil faizleri ılımlı yükseliş eğilimini korurken Dolar dünya genelinde güçlenmişti. Bu ortamda Türk finansal varlıklar ise genel olarak zayıf görünüm sergileyen tarafta yer almıştı. Hisse senetleri piyasaları %0,4 oranında gerilerken tahvil faizlerinde bir miktar yükseliş gözlemlendi. TL ise dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında yataya yakın kapandı. Yeni haftaya ise küresel piyasalar zayıf başlarken Türk finansal piyasalarda görece sakin bir seyir hakim. Gün içinde küresel veri akışı sakinken yurtiçinde Hazine'nin borçlanma ihaleleri takip edilecek. Haftanın ilerleyen günlerinde ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ABD seyahatinden yansımaların yanında Eylül ayı ödemeler dengesi, Ekim merkezi yönetim bütçe gerçekleştirmeleri ve Ağustos dönemi işgücü istatistikleri önemli olabilecektir.

Moody's İngiltere'nin kredi notu görünümünü düşürdü. Kredi derecelendirme kuruluşu Moody's İngiltere'nin "Aa2" seviyesinde olan kredi notunun sabit tuttuğunu, fakat kredi notu görünümünü durağandan negatife çevirdiğini açıkladı.

Çin'de Ekim ayı TÜFE enflasyonu beklentileri aşarken ÜFE zayıf gerçekleşti. Buna göre, Ekim'de TÜFE bir önceki aya göre %3,0 artarken TÜFE yıllık enflasyonu %3,8 ile son yedi yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. ÜFE yıllık enflasyonu ise -%1,5 olan beklentilerin altında kalarak -%1,6 olarak açıklandı.

KOSGEB desteklerinden imalat sanayine ayrılan pay kademeli olarak %75'e yükseltilecek. AA tarafından Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'ndan derlenerek yapılan habere göre öncelikli imalat sanayi sektörlerine ayrılan pay ise %50'ye yükseltilecek. Destekler yalınlaştırılırken, hibe yerine faizsiz, uzun vadeli, geri ödemeli destek modellerine geçilecek. Ayrıca yatırım teşvik sistemi

Takvim

12-Kas	TCMB, Ödemeler dengesi, Eylül
13-Kas	Euro Bölgesi, Sanayi üretimi, Eylül ABD, TÜFE, Ekim Çin, Sanayi üretimi, Ekim
14-Kas	TÜİK, Sanayi üretimi, Eylül Euro Bölgesi, GSYH büyümesi, 3Ç19 ABD, ÜFE, Ekim
15-Kas	TÜİK, Ciro endeksleri, Eylül TÜİK, Perakende satış endeksleri, Eylül TÜİK, İşgücü istatistikleri, Ağustos Euro Bölgesi, TÜFE, Ekim ABD, Perakende satışlar, Ekim ABD, Sanayi üretimi, Ekim

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BIST-100	103,153	-0.38%	4.43%	13.02%
BIST-30	127,613	-0.40%	4.07%	11.61%
XUSIN	120,310	-0.32%	5.71%	14.72%
XBANK	144,714	0.02%	3.67%	22.91%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	5.7658	0.32%	-1.45%	9.04%
Euro/TL	6.3521	0.00%	-1.10%	4.95%
Sepet Kur*	6.0550	0.07%	-1.38%	6.72%
Euro/Dolar	1.1016	-0.30%	0.41%	-3.95%
Dolar/JPY	109.27	0.00%	1.21%	-0.26%
DXY	98.3530	-0.02%	0.05%	2.24%
*%50 Dolar/TL + %50 Euro/TL				

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	12.29%	12.20%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	12.77%	12.72%
TR - Eurobond (17 Şubat 2045)	6.72%	6.68%
ABD - 10 yıllık tahvil	1.93%	1.92%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
22 Nisan 2020	5.125%	100.76	3.359%
18 Mayıs 2021	4.875%	100.52	4.513%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1458.41	-0.64%	-2.08%	13.70%
Reuters/Jefferies CRB*	191.11	0.17%	3.11%	8.79%
Brent (Dolar/varil)	62.51	-0.91%	4.36%	13.97%
Doğalgaz (TL/stdm3)	2.79	-3.30%	2.59%	-8.27%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün

kapsamında, öncelikli sektörlerde belirlenecek ürünlerin üretimine yönelik bankalar tarafından kullanılan yatırım kredilerinde ilave destek sağlanacak.

TÜİK Eylül ayı dış ticaret endekslerini açıkladı. Eylül ayında ihracat fiyatları bir önceki yılın aynı ayına göre %3,4 oranında azalırken, ihracat miktarı %3,8 oranında artış kaydetti. İthalatta ise fiyatlar yıllık bazda %5,3 oranında azalırken, miktar %6,6 oranında arttı.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Vakıfbank (VAKBN) - Üçüncü çeyrek solo net kârı yıllık bazda %48,9 düşüşle 503,2 milyon TL oldu. Bu dönemde bankanın net faiz gelirleri %2,1 düşüşle 3,3 milyar TL olurken, ücret ve komisyon geliri %82,9 artışla 1,1 milyar TL oldu. Vakıfbank'ın kredileri 2018 sonuna kıyasla %18 artışla 274,3 milyar TL'ye ulaştı.

Koç Holding (KCHOL) - Koç Holding'in ana ortaklık payına düşen net kârı üçüncü çeyrekte geçen yılın aynı çeyreğine göre %15,1 düşüşle 1,1 milyar TL oldu. Aynı dönemde holdingin satış gelirleri ise %13,5 düşüşle 39,2 milyar TL oldu.

Bim Mağazalar (BIMAS) - Üçüncü çeyrek net kârı yıllık bazda %5,5 düşüşle 343,9 milyar TL oldu. Şirketin satış gelirleri %23,1 artışla 10,4 milyar TL oldu.

Otomotiv Sanayii Derneği (OSD), bu yılın Ocak-Ekim dönemine ait üretim, ihracat adetleri ile pazar verilerini açıkladı. Türkiye'de toplam otomotiv üretimi, yılın ilk 10 ayında 2018'in aynı dönemine göre %8 azalarak 1 milyon 189.539 adet oldu. İç pazardaki daralma ve ihraç pazarlarının kısmi düşüşü üretim üzerindeki negatif etkisini sürdürürken, toplam ihracat Ekim ayı itibarıyla 1 milyon adedi geride bıraktı. Toplam pazar ise bu dönemde geçen yılın aynı dönemine göre %32, baz etkisi dikkate alındığında 2017 yılına göre %54 daralarak 339.546 adet oldu. Otomobil pazarı da %29 oranında daraldı ve 268.624 adet olarak gerçekleşti. Ocak-Ekim döneminde ihracat, adet bazında %6 oranında azalırken, otomobil ihracatı %8 azaldı. Bu dönemde, toplam otomotiv ihracatı 1 milyon 31.296 adet olurken, otomobil ihracatı 676.486 adet düzeyinde gerçekleşti. Aynı dönemde, toplam otomotiv ihracatı dolar bazında %4 azalırken, euro bazında ise %2 arttı. 10 ayda toplam otomotiv ihracatı 25,9 milyar dolar olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı %7 azalarak 9,6 milyar dolar seviyesinde kaldı.

Belgeli 3.700 çocuk bakıcısına 1.300 lira destek sağlanacak. Sosyal Güvenlik Kurumu'nca (SGK) yürütülen Avrupa Birliği (AB) destekli projeye Ankara, İstanbul ve İzmir'de 0-24 aylık çocuk sahibi sigortalı 3.700 anneye, bakıcıya aktarılmak üzere her ay yaklaşık 1.300 lira, çocuk bakımı kursunu tamamlayan 6 bin kadına ise tek seferlik yaklaşık 1.300 lira civarında destek sağlanacak. Proje desteği 3 yıl devam edecek. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt Selçuk, çalışan anne desteği kapsamında aylık yaklaşık 1.300 lira (200 euro), engelli çocuğu olan annelere ise aylık 1.625 lira (250 euro) civarında mali destek sağlanacağını ve bu desteğin anneler üzerinden belgeli bakıcılara aktarılacağını açıkladı.

Dört yıl önce taslağı hazırlanan ancak sonuçlanamayan "eşdeğer parça yönetmeliği" yeniden gündeme alındı. Dünya Gazetesi'nde yer alan habere göre, OYDER, OSD, TAYSAD ve ODD'nin ardından MÜSİAD da sürecin hızlanması için devreye girdi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yeniden harekete geçti. MÜSİAD Ulaşım Araçları Komitesi Başkanı İlhan Tıkılı, "Çin'den gelen kalitesiz yedek parça ithalatının önünü kesecek ve sanayide büyük bir yatırım hamlesi başlatacak yönetmelik dört yıldır "orjinal eşdeğer parça" tanımı yapılmadığı ve bu konuda hangi kurumun onay vereceğine karar verilmediği için bakanlığın masasında bekletiliyordu. Yönetmelik devreye girmediği için sanayi tarafında onlarca yatırım askıya alındı. Ancak bu konuda güzel bir gelişme oldu ve bakanlık yeniden konuyu gündemine aldı" dedi. Yönetmelik çıkmadığı için yan sanayide planlanan milyarlık yatırımların askıya alındığını aktaran Tıkılı, şunları söyledi: "Eşdeğer parça yönetmeliği 2015 yılında ilk gündeme geldiğinde Bursa'da Eşdeğer Parça Sanayicileri Derneği kuruldu. Her bir üretici elinde yaklaşık 1.000 ayrı parça kalıbı olduğunu belirterek, 70 bin ayrı parça üreterek iç piyasaya sunmak istiyordu. Ancak yönetmelik bir türlü çıkmayınca tüm hazırlıkları durdurup derneği de kapattılar. Öte yandan mevcut üreticiler dışında bu pazara girmek isteyen ve tesis kurma planları yapan firmalar vardı. Onlardan da yatırımı askıya alan-

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

lar oldu. Bu yönetmelik çıktığı zaman üretim yapanlar kapasite artıracak, yeni yatırım yapacak, vardiya artıracak. Böylece önemli oranda yeni istihdam da yaratılacak.”

Fidancılık sektöründe 100 milyon dolarlık ihracat hedefi. Fidan Üreticileri Alt Birliği (FÜAB) Yönetim Kurulu Başkanı Hürşit Nallı, Türkiye’de 54 meyve türüne ait 1.406 çeşitte fidan üretimi yapıldığını ve fidancılık sektöründe 2023 yılında 100 milyon doların üzerinde ihracat yapmayı hedeflediklerini kaydetti. Nallı, Türkiye’de sertifikalandırılan fidan ve materyal üretiminin 2018’de 106,5 milyona yükseldiğini belirtirken, Türkiye’de ilk defa 2019’da yerli ıslah çeşit tescilinin yabancı çeşit tescil miktarını geçtiğini kaydetti. Nallı ayrıca, 2010’da 7,5 milyon dolar seviyesinde olan fidan ithalatının 2018’de 2,3 milyon dolara gerilediğini belirtti. Nallı, 75 ülkeye fidan ihraç edildiğini, Avrasya ve komşu ülkelerin öncelikli hedef bölgeler olarak belirlendiğini sözlerine ekledi.

Kırsal kalkınma için 166 milyon liralık hibe verilecek 133 proje onaylandı. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Avrupa Birliği (AB) Kırsal Kalkınma Programı 2 (IPARD- II) kırsal kalkınma destekleri kapsamında 166 milyon liralık hibe sağlanacak 133 projenin onaylandığını bildirdi. Pakdemirli, bu destek sayesinde kırsalda 400 milyon liranın üzerinde bir tutarda yatırım yapılmasının ve 600 kişilik yeni istihdam oluşturulmasının hedeflendiğini vurguladı. Pakdemirli, hibe desteği alacak projelere ilişkin, "33’ü besi çiftliği, 35’i süt çiftliği, 12’si broyler, 3’ü yumurtacılık, 11’i süt işleme, 2’si kırmızı et işleme, 1’i kanatlı eti işleme, 4’ü su ürünleri işleme, 32’si de meyve ve sebze soğuk hava deposu yatırımını kapsıyor." bilgisini verdi.

Türkiye’nin endüstriyel mutfak ekipmanları üreticilerinden Öztiryakiler’e Japon ortak. Öztiryakiler’den yapılan açıklamada, endüstriyel mutfak ekipmanları sektöründe dünyanın en büyük üç firması arasında yer alan Japon Hoshizaki Corporation’ın, sektörün Türkiye’deki en büyük firması Öztiryakiler’e %28,6 oranında ortak olduğu belirtildi. Japon Hoshizaki Corporation ile varılan anlaşma uyarınca Öztiryakiler’in mevcut yönetim yapısında bir değişiklik olmayacak, şirketin ismi ve iş yapış şekli aynı kalacak.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın kontrolünde geri dönüşümü sağlanan hurda gemilerden 523 bin ton çelik elde edildi. Ekim ayına kadar geri dönüştürülen 110 adet hurda geminin ekonomiye toplam katkısı 180 milyon dolar oldu. 2018 yılında ülke genelinde 602 bin ton çelik ağırlığında 158 hurda geminin geri dönüşümü tamamlanmıştı.

Bütçede kadın erkek fırsat eşitliği takip edilecek. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı’nca, Kadın Erkek Fırsat Eşitliğine Duyarlı Bütçeleme yaklaşımının Program Bütçe reformu kapsamında hayata geçirilmesiyle, idarelerin yaptığı harcamalardan kadın ve erkeklerin nasıl etkilendiği izlenebilecek. Söz konusu reform kapsamında "Kadının Güçlenmesi" programı belirlendi. Program Bütçe sistemi içerisinde hizmetlerdeki ilerlemeyi ölçen, ulusal veya uluslararası düzeyde veri üretilmesini sağlayan anahtar göstergeler yer aldı. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı anahtar göstergeler olarak, "kadınların iş gücüne katılım oranı" ve "kadınların yükseköğretim okullaşma oranı"nı, Sağlık Bakanlığı ise "anne ölüm oranı"nı anahtar gösterge olarak belirledi.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) 2020 yılında Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması’ndan yararlanmak isteyen santrallere yönelik ön listeyi yayınladı. Listedeki bilgilere göre EPDK’ya 2020 yılı YEKDEM desteği için toplam kurulu güçleri 21.858,78 MW olan 817 santral için başvuru yapıldı. Söz konusu Ön YEK Listesi EPDK internet sayfasında 15 Kasım 2019 mesai saati sonuna kadar ilan edilecek. Bu listedeki başvurulara ve/veya bilgilere; üçüncü şahıslar tarafından sadece kişisel hak ihlali gerekçesiyle ve ilgili üretim lisansı sahipleri tarafından ilana konu bilgilerin, düzeltilmesi amacıyla, yazılı olarak gerekçeleriyle birlikte duyuru süresi içerisinde itirazda bulunulabilecek.

Dünya Bankası “Türkiye’de Kamu Binalarında Enerji Verimliliği” projesi kapsamında Türkiye’ye 200 milyon dolar kaynak sağlanmasını onaylandı. Dünya Bankası’nın internet sitesinde yer alan açıklamaya göre, 5 Kasım 2019 tarihinde yönetim kurulu tarafından onaylanan karar göre, kaynağın 150 milyon dolarlık bölümü Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası, 50 milyon dolarlık bölümü ise Temiz Enerji Fonu tarafından sağlanacak.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

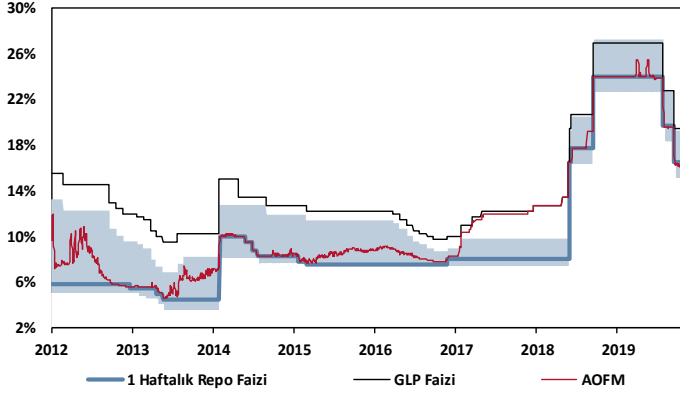
Lityum batarya üreticisi CATL, Türkiye'de işbirliği imkânlarını araştırıyor. Dünyanın en büyük lityum batarya üreticilerinden Contemporary Amperex Technology Co. Limited (CATL) şirketinin Kıdemli Yöneticisi Robert Lai, "Türkiye'de iş birliği alanlarına bakıyoruz şu anda. Yani olası iş birliği alanlarını araştırıyoruz şirketler arasında diyebilirim. Türkiye çok önemli bir oyuncu bu anlamda. Pek çok üretici burada tesis açmış durumda ve ulaştırma açısından da çok kritik bir noktada yer alıyor." dedi.

Saudi Aramco, halka arz sürecindeki talep toplam tarihlerini açıkladı. Kurumsal talep toplama tarihleri 17 Kasım-4 Aralık olarak belirlenirken, bireysel yatırımcılar için talep toplama 17 Kasım-28 Kasım arasında yapılacak. Saudi Aramco halka arz edilecek hisse miktarını ve fiyatını açıklamadı. Nihai halka arz fiyatı 5 Aralık'ta duyurulacak.

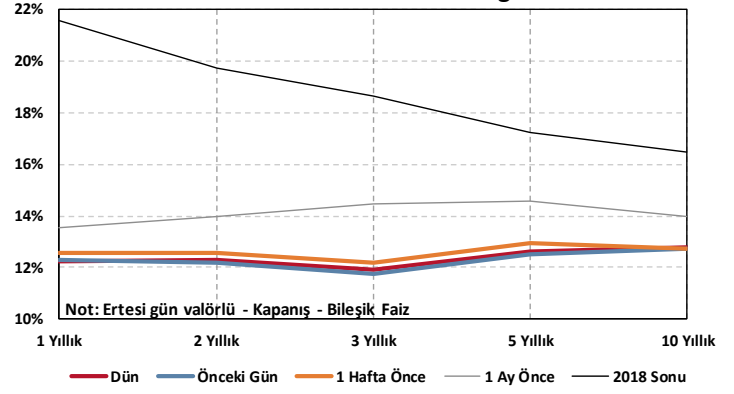
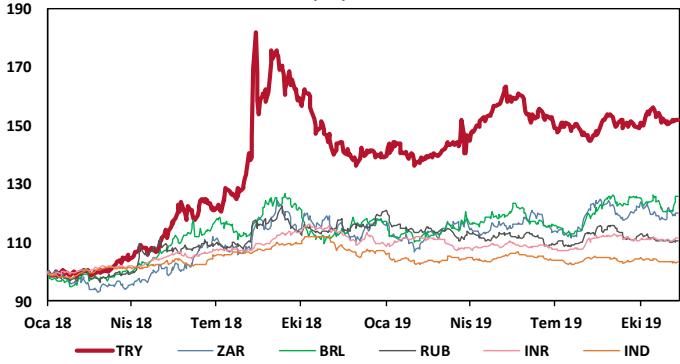
İran'da yeni bir petrol rezervi keşfedildi. İran devlet televizyonundaki habere göre, İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani, ülkesinin mevcut petrol rezervini yaklaşık üçte bir oranında artıracak yeni petrol rezervi keşfedildiğini açıkladı. İran Petrol Şirketi petrol arama biriminin, 2.400 kilometrekare alanda yer alan petrol havzasının 80 metre derinlikte, 53 milyar varillik yeni petrol rezervi keşfettiği belirtildi.

Atmosferdeki karbondioksit yoğunluğu Ekim ayında 408,53 milyonda bir parçacık (ppm) oldu. Yoğunluk geçen yılın aynı dönemine göre 2,53 ppm yükseliş ile güvenilir sınırı olan 350 ppm'in 58,53 ppm üstüne çıktı. Bahsi geçen değerin 350 ppm'in üstüne çıkması iklim değişikliği açısından güvenilir sınırın aşıldığı anlamına geliyor.

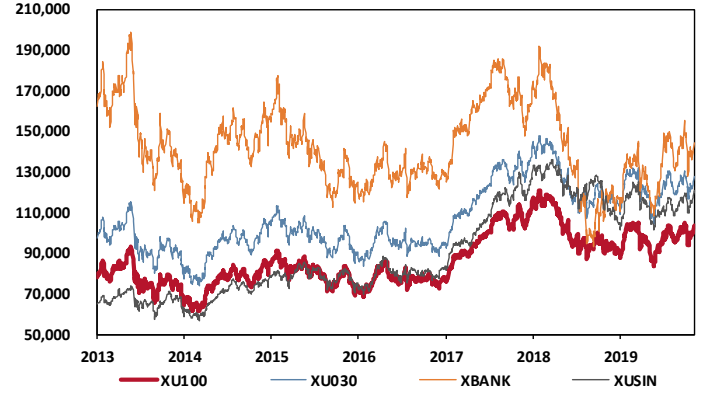
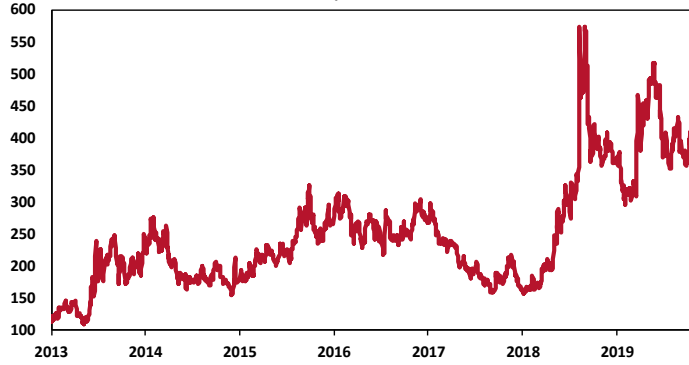
TCMB Faiz Koridoru

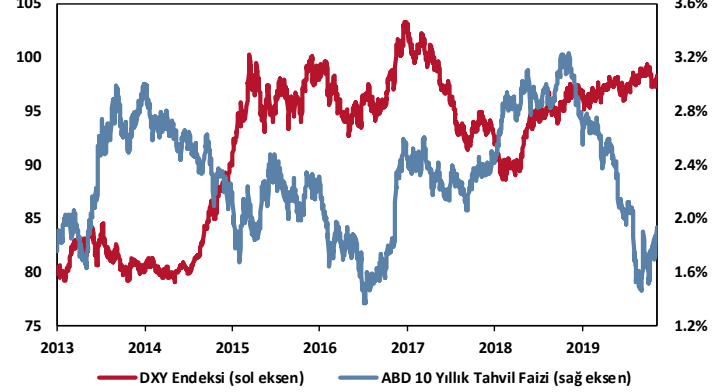
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

USD / GOÜ Para Birimleri
01/01/2018 = 100

Hisse Endeksleri

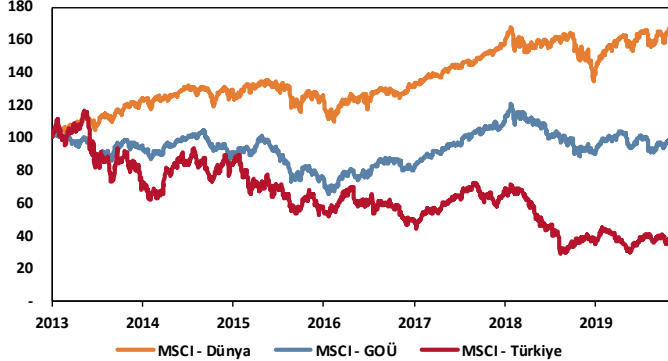
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi
baz puan

Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

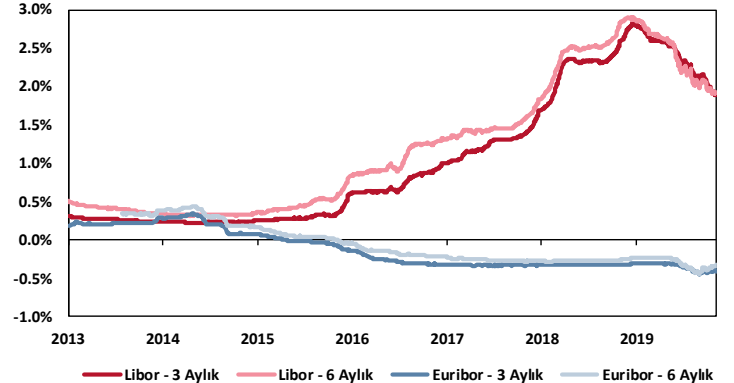

MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 01/01/2013 = 100

Küresel Gösterge Faizler

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2019 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr